

Ondernemingsplan Stut Theater 2017-2020

Voorwoord en inhoudsopgave

Stut neemt in het kunstenveld een unieke positie in en wij kiezen onze plek in de Utrechtse samenleving heel nauwkeurig. Dankzij Stut maken mensen kennis met theater, als bezoekers en ook als spelers. Met onze voorstellingen en projecten raken we de Utrechtse wijkbewoners in hun hart, brengen we participatieve en emancipatoire processen tot stand en weten we verbindingen te leggen tussen verschillende doelgroepen en organisaties. We creëren dwarsverbanden door de Utrechtse samenleving: jong en oud, allochtoon en autochtoon, hulpverleners en hulpzoekenden, iedereen passeert de revue. Stut betreft bewoners voor langere tijd bij cultuur en draagt bovendien bij aan het welzijn van vele buurten.

1. Missie en doelstellingen

- 1.1 Waar staat Stut voor?
- 1.2 Waar komt Stut vandaan?
- 1.3 Waar wil Stut naartoe?

2. Creatieve lijnen

- 2.1 Thema's, werkwijze en methodiek
- 2.2 Type activiteiten
- 2.3 Publieksbereik

3. Ondernemerschap

- 3.1 Organisatievorm
- 3.2 Bedrijfsvoering
- 3.3 Samenwerking

4. Cultural Governance

1. Missie en doelstellingen

1.1 Waar staat Stut voor?

Stut is er voor mensen. Stut beweegt zich tussen kunst en welzijn. Stut zet mensen in hun kracht. Stut werkt met en voor mensen die buiten de boot vallen, mensen die niet kunnen mee draaien in de veeleisende samenleving. Velen leven onder de armoedegrens, komen dagelijks bij de voedselbank of zitten diep in de schulden. Werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, psychisch en lichamelijk lijden nemen in bepaalde kwetsbare doelgroepen toe.

Het Centraal Planbureau noemt toenemende segregatie en individualisering als belangrijke demografische trends, en ook bij Stut zien we dat de afstand tussen bepaalde groeperingen toeneemt. Zo heeft de crisis de kloof tussen bemiddelde en onbemiddelde (lees: arme) mensen vergroot en leidt de toenemende radicalisering tot gevoelens van angst en wantrouwen tussen verschillende culturele, religieuze en etnische groepen. De steeds dwingender eis vanuit de overheid tot zelfredzaamheid en werken vanuit eigen kracht is voor hen die aan de onderkant van de samenleving leven een vaak onmogelijke en nauwelijks op te brengen opgave.

Dit zijn de mensen waar Stut Theater naar op zoek gaat. Samen met deze mensen maakt Stut theater en biedt hen onder vakkundige leiding een podium om hun verhaal te vertellen. Stut maakt *community theatre* voorstellingen en organiseert workshops en theaterprojecten op allerlei verschillende locaties in de stad zoals asielzoekerscentra, daklozenopvang, scholen en verzorgingshuizen. Daarmee richt Stut zich op mensen die maatschappelijk onder druk staan en niet vanzelfsprekend in aanraking komen met het Utrechtse podiumkunstenaanbod. Dit doen we niet alleen door te spelen voor deze mensen, maar juist door ze als spelers in te zetten. Deze mensen staan in al hun kwetsbaarheid op het podium en wij staan achter deze mensen. Stut wil mensen mét elkaar laten praten, niet óver elkaar. Wij geven een stem aan mensen die niet gehoord worden en raken tegelijkertijd ons publiek recht in het hart.

1.2 Waar komt Stut vandaan?

Nu we drie van de vier jaar van de huidige cultuurnotaperiode achter de rug hebben, kunnen we terugblikken op een turbulent tijdsgewricht. Omdat Stut het met aanzienlijk minder middelen vanuit de overheid moest doen, is in eerste instantie zwaar ingezet op fondsenwerving en sponsoring. Dat resulteerde in een goede financiële onderbouwing voor het jaar 2013 wat bovendien één van de productiefste jaren ooit zou worden. Drie premières zagen het licht, twee voorstellingen speelden door en vele kortlopende trajecten werden uitgevoerd op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau.

Droogzwemmen was de eerste productie van JongStut, de jongerengroep van Stut die door middel van workshops hun talenten ontwikkelen. In deze voorstelling stonden thema's als pesten, imago en relaties centraal. De voorstelling *Noordwijken* van theatermaker Eline Loomans ging over oma's, moeders en dochters uit Amsterdam Noord. De spelers waren tussen de 7 en 75 jaar oud en afkomstig uit verschillende delen van Noord. Ook de tournee in Utrecht leverde verrassend veel positieve reacties. Regisseur Sharon Varekamp heeft de voorstelling *ALLEEN, pleidooi voor de tijdelijke eenzaamheid* gemaakt met drie vrouwen uit Amsterdam Zuidoost. Met deze voorstelling doorbrak Stut Theater op

toegankelijke en humorvolle wijze het taboe rondom eenzaamheid en sociaal isolement. Naast de vele partners waar al langere tijd contact mee is, zoals de HU en de HKU, het Leger des Heils en Resto VanHarte zijn nieuwe allianties aangegaan. Met zorginstelling De Ingelanden, onderdeel van AxionContinu, met het Bijlmer Parktheater in Amsterdam, met het Rietveldpaviljoen in Amersfoort, met The Henry Girls en The Inishowen Gospel Choir uit (Noord-)Ierland. Er zijn verschillende bijdragen geleverd aan de viering van Vrede van Utrecht 2013 en ons eigen Theater Dichtbij heeft een geweldig jaar gedraaid. We hebben workshops gegeven en opgetreden in Durban, Zuid Afrika en Donegal, Ierland. Kortom, de vooraf gestelde ambities zijn waargemaakt en de voorstellingen zijn enthousiast ontvangen.

Maar het roer moest om. De kwetsbare financiële situatie en daarmee de te grote druk op het team om voor extra middelen te moeten zorgen noopte de directie tot rigoureuze maatregelen en om die reden werd in 2014 een reorganisatie doorgevoerd. Meer dan de helft van de vaste medewerkers moest ontslagen worden en vanaf augustus '14 is het Stut Team geslonken tot vier medewerkers in

dienst aangevuld met een klein aantal zelfstandigen op het gebied van techniek, regie en zakelijke assistentie.

Toch werd 2014 een zeer productief jaar. *De Tour van Frans* ging in première, een gigantisch project bestaande uit vier deelvoorstellingen in de wijken Overvecht, Zuilen, Kanaleneiland en Hoograven. Daarnaast waren we een graag geziene gast op verschillende conferenties en andere bijeenkomsten, men wist ons te vinden en wij wisten hen te raken. We hebben projecten opgezet met onder andere Woonzorgcentrum De

Ingelanden, Zorgcentrum Merenhoef, het Globe College, Gezond Overvecht, het Rietveldpaviljoen te Amersfoort en de Van der Hoeven Kliniek. We hebben onze lopende activiteiten als JongStut en Theater Dichtbij op succesvolle wijze ingevuld en hebben onze ambities waargemaakt.

Deze trend heeft zich doorgezet in 2015. Met het kleine team en de grote kring van betrokken zelfstandigen, vrijwilligers en stagiaires is *De Korte Lontjes Show* een prestatie van formaat geworden. Twintig spelers spelen in rap tempo verschillende scènes en sketches, die korte lontjes in onze samenleving zichtbaar maken. Dit bleek in de huidige samenleving een schot in de roos. Van kleine tot grote irritaties, van geweld tegen hulpverleners, via vluchten voor oorlogsgeweld tot een scène over huiselijk geweld en voetbalgeweld. Speciaal voor deze voorstelling is gekeken naar de vorm. Hoe kunnen we deze voorstelling zo vaak mogelijk spelen? Hoe zorgen we ervoor dat we de voorstelling ook op maat kunnen maken voor specifieke afnemers? Dit is gelukt en de voorstelling, die 1,5 uur duurt kan ook terug worden gebracht naar een korte voorstelling van 40 minuten. De Van der Hoeven kliniek had een groot en belangrijk aandeel in de totstandkoming van deze voorstelling. Het decor werd i.s.m. een theatervormgever geheel uitgevoerd in de verschillende werkplaatsen. Ook spelen er mensen van binnenuit mee, die onbegeleid naar buiten mogen én was er een briefwisseling tussen de schrijfster en iemand van binnen de Tbs-kliniek. Deze briefwisseling is uiteindelijk een belangrijke tegenhanger geworden in de voorstelling en geeft de voorstelling diepgang en draagt bij aan tolerantie en een positievere beeldvorming.

1.3 Waar wil Stut naartoe?

De reorganisatie die we in de vorige cultuurnotaperiode ingezet hebben heeft een verscherpte inhoudelijke focus teweeg gebracht die we de komende jaren voort willen zetten. We werken meer vraaggestuurd en in samenwerking met een divers scala aan partners. Deze manier van werken willen we doorzetten met een focus op de onderstaande ambities:

Interne ambities:

- Stut wil haar positie als koploper binnen *community theatre* behouden door (1) te investeren in jonge talenten en (2) te onderzoeken hoe we de multimediale wereld kunnen betrekken in ons werk;
 - (1). Het investeren in jonge talenten doen wij door ons vakmanschap over te dragen. De Stutmethodiek beslaat een ruim assortiment aan gereedschap die wij beschikbaar stellen aan jonge theatermakers en we leren hen hoe ze deze in kunnen zetten. Zodoende bekwamen we ons in de rol van coach en scheppen we kaders om te investeren in artistieke kwaliteit, om vervolgens te groeien in kwantiteit.
 - (2). Utrecht is een jonge stad en kent veel jonge kunstenaars die opgegroeid zijn in een digitaal tijdperk (dit vertaalt zich bijvoorbeeld ook in een florierende game-industrie). De wereld is enorm veranderd sinds onze oprichting in 1977 en er zijn veel mogelijkheden om digitale en multimediale kunstvormen in te zetten binnen ons werk.
- Stut wil haar methodiek en het proces achter de voorstellingen zichtbaar maken door middel van creatief onderzoek vanuit het principe *'don't tell them, show them'*.

Externe ambities:

- Taboedoorbrekende theatervoorstellingen maken op basis van actuele en maatschappelijk gezien relevante thema's en de persoonlijke verhalen van de deelnemers;
- Onzichtbare verhalen/doelgroepen zichtbaar maken en een stem geven en daarmee kwetsbare mensen in hun kracht zetten;
- Een publiek dat niet vanzelfsprekend in aanraking komt met podiumkunsten met onze theatervoorstellingen en workshops bereiken en erbij betrekken.

Het huis van mijn ouders was als een moeras. De drank maakte alles zompig. Als lianen zaten we verstrikt in elkaar. De weg naar buiten leek onbegaanbaar. Het moeras was veilig, want vanuit mijn heuvel in het huis kon ik alles overzien. Ik bleef thuis, want als ik weg was, wist ik niet wat er zou gebeuren. Uit angst dat mijn vader zou overstromen, dat mijn broer zou wegzakken, of dat mijn moeder zou breken als een twijgje, bleef ik binnen. (...) Toen ik op mijzelf ging wonen durfde ik twee jaar lang mijn huis niet uit. Twee jaar lang binnen. Je wilt niet weten hoe vaak ik mijn muren heb geschilderd in die twee jaar. Een vuilnisbak buiten zetten voelde als een vliegtuig nemen naar een onbekend land. De wijk in gaan voelde als een reis naar de maan.

Monoloog van Adrie uit 'De Tour van Frans'

Adrie is een vrouw van 50 jaar en al geruime tijd betrokken bij Stut. Ze schrijft veel. Dat helpt haar bij het verwerken van 'haar sores', zoals ze het zelf noemt. We hebben haar teksten meerdere malen verwerkt in voorstellingen. Zo schreef ze een gevoelig lied voor Robin (haar ongeboren kindje), een hilarisch protestlied over de politiek en deelt ze haar angst om de straat op te gaan. De mensen die Stut verleidt om het podium te beklimmen zijn geen professionele acteurs, maar spelers die hun eigen verhaal willen delen. En dit is niet altijd gemakkelijk. Er is veel lef voor nodig om op een podium je persoonlijke verhaal met onbekenden te delen. Wanneer Lex vertelt dat hij analfabeet is, dan speelt hij dat niet, maar dan vertelt hij over zichzelf. Als Anke, Renata en Wandana praten over eenzaamheid, dan delen ze hun eigen ervaringen. Gulhan is niet alleen op het podium een nierpatiënt en Tonny heeft ook in het echt wel eens een black out. Bezoekers herkennen zich in de mensen die op het podium staan, want dat hadden ze zelf kunnen zijn. De eigenschappen van de deelnemers (denk daarbij bijvoorbeeld aan folklore, (straat)taal, lichaamstaal, specifieke humor, etc.) zijn het uitgangspunt voor de artistieke overwegingen waarmee onze theatermakers aan de slag gaan. De spelers worden ingezet als een soort 'ervaringsdeskundigen' en zo hebben we de afgelopen jaren o.a. gewerkt met tbs'ers, dak- en thuislozen, ex-prostituees, eenzame ouderen en gepeste jongeren.

2. Creatieve lijnen

Dit ondernemingsplan geeft een beschrijving van de creatieve lijnen die we de komende jaren uitzetten (de titel van de uitgangspuntennotitie voor de Cultuurnota 2017-2020 sprak ons erg aan, zoals u ziet). Met onze voorstellingen en projecten spelen we in op de actualiteit. We geven een overzicht van de thema's die we willen behandelen, inzicht in onze werkwijze en methodiek en zetten onze activiteiten in hoofdlijnen uiteen. Vervolgens dienen de komende jaarplannen ervoor om een concreet overzicht te geven van de voorstellingen en workshops die we gaan uitvoeren. Dit gezegd hebbende, blikken we wel vast vooruit naar ons jubileumjaar in 2017.

2.1 Thema's, werkwijze en methodiek

Thema's

Stut is constant bewust bezig met wat er om haar heen gebeurt. Via onze voelsprietten in de samenleving zien we dat de volgende thema's (nog) belangrijker zullen worden en hier zullen wij ons de komende jaren mee bezig houden:

- Het opnemen van vluchtelingen in onze samenleving;
- De gevolgen van het afbouwen van de verzorgingsstaat voor het leven van kwetsbare burgers. Vormgeven aan de participatiesamenleving en samenredzaamheid;
- Meerkeuze maatschappij: zoektocht naar zingeving, een gezond leven en duurzaamheid;
- Senioren vormen de grootste groeimarkt in de VS en Europa.

Stut geeft een gezicht aan deze grote thema's, die in de media vaak slechts in oneliners worden behandeld. Wij laten de mensen zien om wie het daadwerkelijk gaat – hun levens, angsten en dromen.

Van deelnemer tot artistiek eindproduct

Stut werkt vanuit oprechte interesse en nieuwsgierigheid. We zijn nieuwsgierig naar wie mensen zijn, naar hun levensverhalen, naar wat hen uniek maakt. Het draait dan niet om onmacht, om ziekte of andere problemen, maar juist om wat er wél mogelijk is. De totstandkoming van een voorstelling is daarom een intensief proces waarbij er geïnvesteerd wordt in het opbouwen van een vertrouwensband. Bij Stut zet de regisseur zijn professionaliteit en vakmanschap in om de mensen, hun unieke verhalen, de dialoog en het maakproces inzichtelijk te maken voor een breder publiek. Door deze manier van werken bereikt Stut mensen uit kwetsbare hoeken van de samenleving en van diverse culturele achtergronden. We houden bezoekers een spiegel voor en uit eigen onderzoek is gebleken dat ongeoeffende kijkers zich sterk verbinden met een voorstelling waarin zij zich herkennen. Voor veel deelnemers en bezoekers geldt dat wij vaak een eerste kennismaking met theater zijn. Omdat we toegankelijk willen zijn voor alle lagen van de samenleving houden we hier rekening mee (denk daarbij aan artistieke keuzes wat betreft het abstractieniveau, taalgebruik en inzet van metaforen, maar ook meer praktische overwegingen qua toegangsprijzen, (besloten) voorstellingen op locatie en rolstoeltoegankelijkheid).

Binnen al onze voorstellingen en projecten balanceren we tussen kunstzinnige en esthetische overwegingen enerzijds en overwegingen met betrekking tot de participanten anderzijds. Omdat we werken met mensen die nog niet eerder iets met theater gedaan hebben heeft dat uiteraard allerlei consequenties. Met professionele acteurs kunnen werkafspraken gemaakt worden over bijvoorbeeld teksten leren en op tijd bij de repetitie zijn, en zij kunnen daar ook op aangesproken worden. Bij de doelgroepen waar wij mee werken is dat minder vanzelfsprekend. Bij Stut voeren de persoonlijke

verhalen en ervaringen van de deelnemers de boventoon. Hun mogelijkheden, wensen, doelen en verhalen vormen de kaders waarbinnen een veilige omgeving gecreëerd wordt om met deze mensen aan de slag te gaan. Onze theatermakers zetten hun vakmanschap in om de deelnemers in hun kracht te zetten op het podium. Dat betekent in de praktijk dat ze continue balanceren tussen artistieke en deelnemergerichte keuzes, tussen professionele afstand en menselijke nabijheid. Juist door deze wisselwerking weet Stut een brug te slaan tussen kunst en welzijn. Dankzij onze werkwijze worden er bijzondere neveneffecten gesorteerd, zoals emancipatie en zelfredzaamheid, empowerment, sociale en maatschappelijke participatie, en emotionele c.q. pedagogische ontwikkeling.

Methodiek in de praktijk

In de magische ruimte van het theater kan alles. Onze deelnemers worden op vele fronten geprikkeld door wat ze meemaken bij Stut. Ze worden zich bewust van hun eigen en elkaars houding en sterke punten. Ze leren elkaar ondersteunen, zowel in een scène als daarbuiten. Het is voor Stut van groot belang dat de spelers zichzelf kunnen zijn op het toneel. Mensen moeten zich namelijk gewaardeerd voelen in hun eigen identiteit voordat ze openstaan voor andere opvattingen en perspectieven. De emanciperende werking van deelname bij Stut heeft te maken met gehoord worden, de kracht vinden om je verhaal te durven spelen en het aanleren van theatertechnieken die je ook in het dagelijkse leven kunt gebruiken. Gedurende de repetities moeten de spelers hun verhaal ontwikkelen en dat proces maakt deelnemers bewust van hun leven, hun verhaal, hun positie. Het is een manier om met een andere bril naar je eigen leven te kijken. Het eindproduct, zijnde de voorstelling of presentatie, is een cruciaal onderdeel van die ervaring. Daar op het toneel maken de deelnemers contact met de buitenwereld en kunnen ze hun stem laten horen. Daar kunnen ze zichzelf op een positieve manier presenteren en erkenning, applaus en trots oogsten. De theatrale setting biedt deelnemers de mogelijkheid om over iets te praten wat normaal gesproken te moeilijk is. En tijdens het iedere keer opnieuw vertellen van je eigen verhaal ga je anders kijken naar je eigen werkelijkheid. Dit zijn een klassieke voorbeelden van de methodes en technieken die wij inzetten om de ontwikkeling van onze deelnemers te stimuleren en ze zover te krijgen dat ze hun verhaal op het podium vertellen.

Samen uit, samen thuis

Bij alle stappen die Stut zet om voorstellingen te maken en activiteiten uit te voeren werkt Stut samen en vraaggericht. In constante dialoog met de samenleving komen we tot ons eindproduct. Wij weten door te dringen in de haarvaten van de samenleving. Door intensief samen te werken met allerlei (welzijns)organisaties in de Utrechtse wijken hebben we een groot netwerk opgebouwd en kennen veel 'sleutelfiguren'. Via hen komen we aan deelnemers, vrijwilligers, publiek en speelplekken. We investeren in het opbouwen van duurzame verbindingen: tijd, aandacht en oprechte interesse zijn essentieel om door te dringen in de maatschappij.

Stut wordt regelmatig gevraagd om workshops, lezingen en vooral theatrale presentaties te verzorgen. Zo bezoeken we scholen, conferenties, jubileumvieringen et cetera. We genieten erg van deze uitdagende projecten en leveren altijd maatwerk. Een ander aspect hiervan is dat het een belangrijke voedingsbodem is voor Stut. Zo zitten we regelmatig met wijkbewoners, welzijnswerkers, ambtenaren, studenten, zorgverleners, vrijwilligers, cliënten enzovoort om tafel. We leren ze kennen, horen we wat ze bezig houdt en werken met ze. Het is voor ons een belangrijke manier om in contact te blijven met onze omgeving, inspiratie op te doen en ook spelers te werven. Dit is een nagenoeg onmisbaar middel om geworteld te blijven in de samenleving.

Soms kunnen deze activiteiten uitgroeien tot meer dan eenmalige optredens. Een mooi voorbeeld is de voorstelling *Zorg dat je erbij bent*. In het kader van de subsidieregulering 'Sociale Prestatie en Dagondersteuning' is Stut in juni 2015 door de Gemeente Utrecht gevraagd om een theatrale presentatie te maken van levensverhalen en praktijkvoorbeelden uit de WMO-doelgroep. Wij zijn met veel plezier met dit onderwerp aan de slag gegaan en zijn op bezoek geweest bij o.a. De Wilg, Inaya Zorg en de Tussenvoorziening. Zo is een korte voorstelling ontstaan waarin we laten zien welke drempels ervaren worden als gevolg van de veranderingen in de zorg- en welzijnswereld. Bijvoorbeeld taalverwarringen, digitale vaardigheden, (rolstoel)toegankelijkheid en taboes. De voorstelling was een hit en we zijn door verschillende organisaties benaderd om *Zorg dat je erbij bent* vaker op te voeren waardoor er een tournee van meer dan tien voorstellingen ontstaan is.

Stut als coach

Stut zet niet alleen haar deelnemers en spelers in hun kracht, maar doet dit ook met de jonge theatermakers die we aan het werk zetten. Dit zijn maatschappelijk geëngageerde talenten die de doelstellingen van Stut onderschrijven. Ze hebben een basishouding die gebaseerd is op gelijkwaardigheid en zijn in staat om de wereld door de ogen van een ander te kunnen zien. We begeleiden ze om hun vakmanschap te ontwikkelen en gereedschap in te zetten om de deelnemers in hun kracht op het toneel te laten zien. Ook leren we ze om zowel de doelgroepen waarmee we werken te omarmen, als voldoende professionele afstand te nemen om knopen door te hakken en naar een artistiek eindproduct toe te werken.

2.2 Type activiteiten

Voorstellingen

Stut brengt elk jaar spraakmakende theatervoorstellingen op de planken. We spelen niet alleen in theaters, maar des te meer op locatie (bijvoorbeeld scholen, buurthuizen, welzijnsorganisaties, congrescentra, etc.). De voorstellingen richten we op flexibele wijze in, zodat we deze diverse plekken kunnen bespelen en we op elke locatie een theatrale omgeving kunnen opbouwen. Zo kunnen de decors en lichtplannen aangepast worden, maar is de voorstelling inhoudelijk ook flexibel. Aan de rode draad hangen we losse verhaallijnen, thematische lijnen en plotlijnen die afzonderlijk goed tot hun recht komen zodat we ook ingekorte versies kunnen spelen. Op deze manier kunnen we voor elk publiek, voor elke bijeenkomst en voor elke gelegenheid een passende voorstelling spelen. Afhankelijk van de samenwerkingspartner wordt onze voorstelling vaak gecombineerd met een nagesprek of voorlichting.

JongStut

Stut richt zich met JongStut op jongeren tussen de 12 en 25 jaar die vanwege een bijzondere thuissituatie, gedragsproblemen of specifieke (leer)behoeften kwetsbaar zijn. Dit zijn jongeren die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met kunst/cultuur en lang niet altijd de gelegenheid krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Stut wil deze jongeren de kans geven om middels theater en ook dans, muziek en andere podiumkunsten zichzelf te ontwikkelen, zodat ze meer zelfstandig, weerbaar en wendbaar worden. We richten onze activiteiten voor jongeren in op het enerzijds ontwikkelen van talent en podiumvaardigheden, en anderzijds op sociaal-emotionele vaardigheden zoals leren samenwerken, rekening houden met anderen, respect tonen voor andermans verhaal, etc. We werken samen met en leveren maatwerk aan het Globe College, Pension Singelzicht, Stichting in Beeld, het asielzoekerscentrum en Stichting de Vrolijkheid. Daarnaast is er de mogelijkheid voor jongeren om door te stromen naar de voorstellingsgroep waarmee er gewerkt wordt aan een theatervoorstelling.

StutWerkt!

Voor mensen die – om wat voor reden dan ook – zonder werk zitten, bieden wij trainingen en workshops onder de noemer *StutWerkt!*. Wat gebeurt er met je als je na 33 jaar door bezuinigingen je baan verliest? Als je chronisch ziek bent? Als je verplicht wordt papier te gaan prikken? Als je hoop is in Nederland een betere toekomst te vinden, maar dan blijkt dat je niet mag werken omdat je geen status hebt? Er wordt gewerkt aan competenties met betrekking tot de arbeidsmarkt én we zetten de deelnemers in hun kracht waardoor ze meer perspectief ervaren en meer zelfvertrouwen krijgen. De kans wordt zo groter dat zij opnieuw deel uit gaan maken van de arbeidsmarkt. Dankzij de pilot uit 2015 hebben we een succesvolle samenwerking met het de afdeling Werk en Inkomen van de Gemeente Utrecht, het UWV, de Tussenvoorziening, Stichting Doen&Laten, het Ubuntuhuis en Dress for Succes opgezet. Hier komen ook maatwerkprojecten uit voort, zo heeft Stut een geweldige bijdrage kunnen leveren aan het opleiden van ervaringscoaches van Stichting Doen&Laten. Deze mensen worden ingezet om in de Utrechtse wijken mensen op te sporen die hulp nodig hebben. Dankzij onze workshops hebben de coaches gesprekstechnieken en presentatievaardigheden opgedaan die nu in de wijken ingezet worden.

StutPlus

De doelgroep ouderen groeit gestaag en de vergrijzing neemt toe. Onder deze mensen neemt ook eenzaamheid en isolement toe, daarom hebben we in samenwerking met Axion Continu een theaterproject opgezet in woonzorgcentrum 't Huis aan de Vecht. Stut maakt kennis met de meest eenzame bewoners van het complex en luistert naar hun levensverhalen. Hierop geïnspireerd maken we kleine theatrale kunstwerkjes die we voor de ouderen zelf opvoeren. Zo weten we een positieve bijdrage te leveren aan het welbevinden en sociale participatie van kwetsbare ouderen. Ook binnen dit project werken

we samen met de HKU. Door studenten te betrekken kunnen we meer ouderen bedienen, nieuwe kunstvormen integreren, andere manieren onderzoeken om het bereik te vergroten en worden jong en oud verbonden. Daarnaast zal er met deze doelgroep en thema's die daaruit voortkomen een voorstelling gemaakt worden die in 2017 in première gaat.

StutKoor

Met het StutKoor biedt Stut haar deelnemers en spelers de kans om langer met Stut verbonden te blijven. Sinds 2010 is het koor een hechte groep met een breed repertoire gebleken die op verschillende manieren wordt ingezet om doelen van Stut te verwezenlijken. Zo heeft het Koor een rol gespeeld in het liedjesprogramma *Er is een huis* (2010), het *Jubileum* (2012), de voorstelling *Verwacht!* (2012-2014) en *De Korte Lontjes Show* (2015-2016). Daarnaast wordt het StutKoor veelvuldig ingezet om Stut te promoten tijdens evenementen, Culturele Zondagen, rondom voorstellingen, etc. Zo vervult het koor een ambassadeursfunctie en wordt onze organisatie op een toegankelijke wijze geprofileerd. Ook wordt het koor regelmatig gevraagd om op te treden als randprogramma bij voorstellingen, als muzikaal intermezzo bij prijsuitreikingen, afscheidsceremonies, vieringen en andere bijeenkomsten. Met het StutKoor wil Stut zorgen voor meer duurzaamheid. Het StutKoor repeteert wekelijks en zoekt elkaar ook vaak op bij Theater Dichtbij.

Theater Dichtbij

Sinds 2007 programmeert Stut Theater elke laatste zondag van de maand een voorstelling onder de noemer *Theater Dichtbij*. Uiteraard komen onze eigen voorstellingen aan bod, maar we laten ook producties van collega-instellingen (zoals het Rotterdams Wijktheater, Theater Totaal, Formaat, de

HU en de HKU) zien. Sinds januari 2013 organiseert Stut bij iedere editie van dit beproefde recept een extra programma. Voorafgaand aan het inhoudelijke programma wordt er in samenwerking met Resto VanHarte een toepasselijke lunch geserveerd. Dan volgt het voorprogramma: een inleiding, een korte workshop, een gesprek met een ervaringsdeskundige. En vervolgens wordt er gekeken naar de voorstelling. Op deze manier creëert Stut de ruimte voor ontmoeting en verdieping. Bezoekers worden uitgedaagd actief betrokken te zijn bij de voorstelling. Een dergelijke uitgebreid programma blijkt een groot succes. De bezoekersaantallen groeien en de bezoekers komen vaker terug. Ook hebben we een grote groep vrijwilligers die graag helpt met opbouwen, de bar, de kassa etc. Er zijn vriendschappen ontstaan aan de tafels en er is een harde kern van bezoekers die ons elke maand weet te vinden (zo zijn op de foto hiernaast Mevr. Rijbroek en de zussen Kraats te zien, zij hebben elkaar leren kennen bij Theater Dichtbij, zijn bevriend geraakt en komen nu elke maand). Ze hebben vertrouwen in ons aanbod en genieten elke maand van de bijzondere voorstellingen en verhalen die we programmeren.

Vooruitblik jubileumjaar 2017

Dit is DE datum: 16 maart 2017. Een mijlpaal in de geschiedenis van de *community theatre* in Nederland. Stut Theater viert op die dag haar veertig jarig bestaan! Dit wordt in 2017 gevierd op eigen wijze, maar niet zonder onze flexibele kern. Een aantal mensen uit deze kern geven we een opdracht mee, om gezamenlijk het thema vorm te gaan geven: 40!

Makers, vormgevers, schrijvers en technici gaan met dit getal aan de slag in Utrecht. 40, veertig, vier nul... Wat roept dit getal op? Relateer je dit aan een leeftijd, aan een plek? Aan jouw persoonlijke geschiedenis of die van je omgeving? Of roept het direct een associatie op: Het landnummer voor internationale telefoongesprekken naar Roemenië. Aan de rovers van Ali Baba? Aan de roman van Kees van Kooten? Aan je zwangerschapsweken? Of meer aan uitdrukkingen en gezegdes als: trouw niet voor je veertig bent of het leven begint bij veertig! Of denk je gelijk aan muziek? De *40up! party's* in Tivoli Vredenburg, de top 40? Staat het getal 40 voor beproeving, voor geloof? In de joodse, christelijke en islamitische traditie heeft veertig een speciale betekenis. In de Bijbel komt het getal veertig veelvuldig voor; veertig heeft betrekking op voorbereiding en verwachting. Maar ook op vasten en boetedoening, of zuivering. In de islamitische bronnen staat dat Khadija veertig jaar oud was toen ze met Mohammed trouwde en dat Mohammed veertig was toen de engel Gabriel voor het eerst tot hem sprak. Verder bracht Mohammed veertig dagen door in een grot om te vasten en begon hij met veertig volgelingen om zijn nieuwe geloof te verspreiden.

Een getal dat door ogen van velen 'gewoon' een getal is. Door de ogen van Stut krijgt dit getal in 2017 grote betekenis. Betekenis voor Stut en haar jubileum, voor de stad, voor *community theatre* en het geeft betekenis aan de verhalen van die bewoners in de stad, die zonder onze nieuwsgierigheid, oprechte interesse en passie de afgelopen veertig jaar niet zichtbaar waren geworden!

2.3 Publieksbereik

De diversiteit en schoonheid van de verhalen die we op het podium laten zien zijn ons visitekaartje en hiermee weten we – zoals reeds benoemd - een publiek te bereiken dat niet vanzelfsprekend in aanraking komt met de Utrechtse podiumkunsten. We willen recht doen aan de noodzaak dat iedereen van kunst en cultuur kan genieten en daar houden we ook in onze tarieven rekening mee. Stut wil vanuit verschillende hoeken haar bezoekers prikkelen, verwonderen en ontroeren. Onze doelgroepen zijn qua bezoekers erg divers. Zo hebben bijvoorbeeld *De Korte Lontjes Show* gespeeld

voor o.a. de buurtteams, politieagenten, in Tbs-klinieken, bij een stichting die zich inzet tegen huiselijk geweld en voor studenten Social Work.

De marketingstrategie die wij hanteren bestaat uit een mix van verschillende middelen. Uiteraard maken wij gebruik van onze website, nieuwsbrief, online agenda's als WijkConnect en social media om onze voorstellingen en activiteiten onder de aandacht te brengen. Daarnaast hebben we goed contact met de redacties achter de Uitagenda, het AD, U in de Wijk, Ondiep TV, FunX, DUIC, maar ook wijkbladen als Utrecht Dichtbij, Dreefnieuws, LEVEN Magazine en het Stadsblad. Afhankelijk van de thema's die we behandelen weten we ook publiciteit te genereren binnen vakbladen zoals bijvoorbeeld LSA Bewonersberichten, het WMO Magazine en MEDE Magazine. We houden er rekening mee dat een deel van onze doelgroep niet digivaardig is of de Nederlandse taal minder goed beheerst. Daarom distribueren we ook altijd posters, flyers en worden we gepromoot door de organisaties met wie we samenwerken (bijvoorbeeld in de nieuwsbrieven, social media of interne bladen). Tot slot is mond-tot-mondreclame het belangrijkste instrument dat wij tot onze beschikking hebben en onze spelers, deelnemers, stagiaires en vrijwilligers zijn onze belangrijkste ambassadeurs. Hun ongekende waardering en inzet voor Stut werkt aanstekelijk en via hen werven wij veel publiek.

Het afnamebeleid dat wij voor onze voorstellingen geformuleerd hebben bestaat uit twee richtlijnen. Ten eerste willen we ons wijkpubliek bedienen en organiseren we een openbare tournee langs vijf tot acht wijkcultuurhuizen (zoals alle locaties van ZIMIHC, Cultuurhuis Kanaleneiland, Isola Rosa, de Metaal Kathedraal, de Cereolfabriek, De Dreef, De Speler, Buurtcentrum de Weide Wereld, Podium Oost, etc.). Dit doen we veelal in samenwerking met welzijnsorganisaties in de desbetreffende wijken. Ten tweede hebben we een netwerk opgebouwd aan organisaties die ons jaarlijks uitnodigen om onze producties te tonen en worden we bovendien ook aan de hand van de thema's in de voorstelling geboekt. Om dit te bewerkstelligen wordt in aanloop naar de première van de voorstellingen een actieve acquisitiestrategie uitgedacht en uitgevoerd waarbij we de voorstelling onder de aandacht brengen van allerlei (potentieel) geïnteresseerden. Op deze manier weten we voor elke voorstelling een speellijst van gemiddeld 20 speelbeurten te realiseren.

3. Ondernemerschap

3.1 Organisatievorm

Het klinkt als een paradox, maar Stut is tegelijkertijd gegroeid en gekrompen. We bestaan uit een klein team van vijf vaste medewerkers, maar gezien alle samenwerkingspartners, opdrachtgevers en freelancers die voor ons werken, zijn we juist groter geworden. We kunnen op meerdere plekken tegelijk zijn, verbindingen aangaan en sneller aansluiting vinden op bestaande vragen/problemen/projecten. Stut heeft een poule opgezet met verschillende theatermakers die uitblinken in hun maatschappelijke betrokkenheid en die op flexibele wijze aangetrokken worden om projecten uit te voeren, voorstellingen te maken en activiteiten te ontwikkelen. De vaste medewerkers van Stut hebben als taak om als ‘mogelijkmakers’ te functioneren: ze begeleiden en ondersteunen de theatermakers, ze bewaken de kwaliteit van alle voorstellingen en workshops, ze leggen verbindingen, werven samenwerkingspartners en fondsen, etc. Met deze reorganisatie hebben we in de afgelopen cultuurnotaperiode laten zien dat Stut een sterke en flexibele organisatie is die zich goed aan kan passen aan (grote) veranderingen.

Onze visie op het investeren in jonge talenten sluit goed aan op de aanbevelingen die tijdens het Stadsgesprek Cultuur op 27 mei 2015 zijn geformuleerd: “op lokaal niveau gaat het erom dat talenten vertrouwen, tijd en vrije ruimte krijgen om zich te ontwikkelen, zo nodig met begeleiding, waarbij kan worden gewerkt aan zichtbaarheid en uitwisseling”. Stut heeft een goede verstandhouding met de HKU en andere vakopleidingen en we weten veel jonge en maatschappelijk geëngageerde talenten aan ons te binden. We benadrukken dit omdat begeleiding en ondersteuning een groot onderdeel is van onze plannen voor de toekomst. Stut ziet zichzelf als een organisatie die veel mogelijk maakt en ruimte biedt voor deze talenten om zich te ontwikkelen. Het afgelopen jaar lag de focus op het aantrekken van artistieke talenten, maar in de toekomst zullen we ook freelancers met ambities richting productie, marketing, publiciteit etc. aan ons verbinden om mee te werken aan onze activiteiten.

3.2 Samenwerking

Samenwerken zien we als een belangrijk aspect van ondernemerschap, omdat we daarmee een gedeeld eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid ten opzichte van onze projecten en activiteiten stimuleren. We merken dat er veel animo is om met ons samen te werken, vanuit

verschillende organisaties, verschillende invalshoeken en over verschillende tijdspaden. Per project zoeken we daarom naar *stakeholders* - wie heeft er wat aan dat wij werken met een bepaald thema of een bepaalde doelgroep? Wie heeft er baat bij dat wij aan de slag gaan met jongeren, ouderen of vluchtelingen? Door te inventariseren wie (potentieel) belanghebbend zijn en door deze organisaties/personen actief te betrekken weten we draagkracht te creëren, netwerken aan te spreken en financieel, materieel, inhoudelijk en menselijk kapitaal te werven. In de bovenstaande visualisatie ziet u de diversiteit aan samenwerkingspartners die wij om ons heen verzameld hebben. Juist doordat we samenwerken met partners buiten het kunstenveld, zoals vaak uit de welzijns wereld, leveren we een bijdrage aan de pluriformiteit van de cultuursector.

Uitgelicht: samenwerking met Hogeschool Utrecht

Al jarenlang heeft Stut een goede verstandhouding met de opleiding *Social Work* van de Hogeschool Utrecht. De samenwerking wordt steeds intensiever en meer divers. Elk jaar worden alle eerstejaarsstudenten getraakteerd op een Stutvoorstelling en komen studenten stage lopen of een afstudeeronderzoek uitvoeren bij Stut. Ook is er tweemaal per jaar de mogelijkheid voor studenten om te excelleren door in actie te komen voor Theater Dichtbij. Dat kan bijvoorbeeld door zelf een voorstelling maken om in het voorprogramma op te voeren. Daarnaast worden studenten die zich inzetten voor JongStut door de school beloond met een zogeheten 'gedrevenheidsster'.

Uitgelicht: samenwerking met ZIMIHC theater Stefanus

Net als Stut is ZIMIHC theater Stefanus gevestigd in de voormalige Stefanuskerk in Overvecht, waardoor deze plek geldt als dé culturele ontmoetingsplek voor iedereen in de wijk en ver daarbuiten. ZIMIHC is de plek voor amateurkunstenaars in Utrecht en faciliteert de voorstellingen van Stut, zoals Theater Dichtbij en alle andere producties. Samen hebben we de intentie om de komende jaren nog meer inhoudelijke verbinding op te zoeken in gezamenlijke projecten.

3.3 Bedrijfsvoering

Naast de structurele subsidie die ervoor zorgt dat Stut ieder jaar vanuit een solide basis met een vast team haar voorstellingen vorm kan geven, ontvangen wij steeds meer financiële middelen door de losse producties en workshops die we verzorgen. Uitgangspunt is hier dat we kostendekkend werken maar ook inzetten op een bescheiden winstmarge van zo'n 20%. Er is in 2015 ongeveer €50.000 aan andere financiering dan subsidie binnen gehaald. Daarbij gaat het dus om inkomsten voor producties/workshops (op maat) en hebben wij voor één van onze projecten een sponsor die hiervan €17.000,- heeft bijgedragen. Voor de samenstelling van inkomsten verwijzen we naar de bijgevoegde financiële stukken. Omdat we bij lopende producties ook een financiële tussenstand opmaken, komt afwijkende exploitatie steeds minder voor. Op het moment dat iets veel duurder dreigt uit te vallen, kunnen we daar tussentijds in bijsturen kostenbesparende oplossingen te zoeken. Bij tegenvallende inkomsten gaan we actief op zoek naar externe middelen via fondsen en/of sponsors voor een aantal van onze specifieke projecten. In het verleden is gebleken dat diverse financiers onze projecten actief willen ondersteunen. Het rendement wat we nastreven vertaalt zich in sociale effecten op structuren in de wijk, op de persoonlijke ontwikkeling van mensen en op de 'kwaliteit van leven' van bewoners (wat weer ten goede kan komen aan de buurt). Stut heeft niet de illusie dat zij ooit zonder subsidie zou kunnen functioneren, maar wil ondernemerschap ontwikkelen om meer onafhankelijk te kunnen opereren. De winst die wij behalen is altijd ten behoeve van de doelgroepen die wij bedienen, zij moeten kunnen meedoen naar vermogen.

4. Cultural Governance

Stut heeft in de afgelopen periode de Code Cultural Governance vergaand toegepast. Er is sprake van een bestuur + directiemodel. Het bestuur treedt vooral op als toezichhouder. In januari 2012 zijn nieuwe statuten vastgesteld. Aan het bestuurs- en directiereglement, waar momenteel de laatste hand aan wordt gelegd, is alles geregeld op het gebied van transparantie en wijze van verantwoording. Bestuursleden blijven maximaal acht jaar aan.

Ook aan de Code Culturele Diversiteit wordt voldaan. Stut Theater heeft een divers samengesteld bestuur op het gebied van geslacht, leeftijd en etniciteit. De doelgroep van Stut voldoet vanzelfsprekend aan de code en ook wat betreft het personeelsbestand, freelancers, stagiaires en vrijwilligers is Stut voldoende divers. Uit voorgaande inhoud zal gebleken zijn dat ook het programma en de partners meer dan voldoende gevarieerd zijn en voortkomen uit alle culturele achtergronden die in Utrecht vertegenwoordigd zijn. De visie van Stut op culturele diversiteit ligt ingebed in de missie en de doelstelling en maakt onlosmakelijk deel uit van het werk van Stut.

Medewerkers

Algemeen directeur:	Charlotte Riem Vis
Artistiek leider en regisseur:	Donna Risa
Hoofd productie:	Samuela Loolofs
Hoofd publiciteit en acquisitie:	Kyra Kasel
Zakelijk medewerker:	Wilmie Voortman

Bestuur

Voorzitter:	Marry Mos <i>Projectmedewerker Landelijke Steunpunt GGZ</i>
Penningmeester:	Ernest Slot <i>Coördinerend beleidsmedewerker creatieve industrie</i>
Bestuurslid:	Jarrel Beets <i>Freelance producent voor o.a. Culturele Zondagen</i>

Ten tijde van dit schrijven wordt met twee potentiële bestuursleden gesproken. Streven is dat er voor de zomer van 2016 een vijfhoofdig en divers samengesteld bestuur is geformeerd.

NB Tijdens dit schrijven is Stut voorbereidingen aan het treffen om aan de slag te gaan in het asielzoekerscentrum dat vanaf juni 2016 in Overvecht komt. Wij willen de verbinding tussen (de bewoners van) de wijk en het centrum versterken en wederzijdse vooroordelen wegnemen.